

Dansk Journalistforbund
Mrk.: Cavling
Gammel Strand 46
1202 København K

POLITIKEN

Rådhuspladsen 37
DK-1785 København V

Tlf: +45 3311 8511
www.politiken.dk

Indstilling af Anders Legarth Schmidt til Cavlingprisen

Du glemmer aldrig drengen, der står oprejst døgnet rundt for at forbrænde kalorier. Han lider af anoreksi og har kun indtaget flydende føde i næsten et år. Hvad sker der inde i sådan en dreng?

Med ambitionen om at forstå og fortælle om nogle af de teenagere, der har det allersværest med livet, har Anders Legarth Schmidt begået en undersøgende reportageserie af ypperste kaliber: 'Forbandet ungdom'.

Alene at få adgang til børne- og ungdomspsykiatrisk afsnit B204 er en præstation, for den verden er hermetisk lukket for journalister. Og dernæst formå at vinde tilliden hos unge indlagte, der alle har diagnoser, en stor del skader sig selv, flere har forsøgt selvmord.

Adgangen lykkedes efter måneders tillidsopbyggende kildearbejde blandt ledelse, medarbejdere, forældre og unge. Og efter mere end et årtis insisterende journalistisk arbejde med psykiatrien.

Anders Legarth Schmidt evner som få at indfange stemninger og dokumentere handlingsforløb. Journalisten fotograferer også selv for at forstyrre virkeligheden mindst muligt og mestrer reportagegenrens fornemmeste discipliner til perfektion. Han tager sig tid, observerer, lytter, lever sig ind. Og omsætter derefter loyalt sit detaljerige materiale i sceniske fortællinger, der suger læseren helt ind på afsnit B204.

Bagtæppet for serien er den eksplosive udvikling i antallet af børn og unge med diagnoser som adhd, autisme, angst og depression. Et alvorligt samfundsproblem. Men 'Forbandet ungdom' jagter ikke årsagen – den forsøger eksplorativt at forstå de unge selv. Og giver dermed alle os andre en helt særlig mulighed for det samme.

Inspireret af læserreaktioner fra førende fagfolk og pårørende til psykisk syge børn bliver 'Forbandet ungdom' nu også distribueret til alle landets 9. og 10. klasser som et særtryk til undervisningsbrug. I håb om at serien kan bidrage til dialog med de store elever om at slås med livet og være med til at nedbryde tabuet om psykiske lidelser og gøre op med en perfektionskultur, der synes at presse mange unge.

Serien fra børne- og ungdomspsykiatrisk er Anders Legarth Schmidts tredje unikke reportageserie på ti år fra en lukket psykiatrisk afdeling, hvilket er absolut enestående i dansk journalistik.

Anders Legarth Schmidt har også afdækket ulovlige bæltefikseringer, fejlmedicineringer, unødvendige dødsfald og andre kritisable forhold i psykiatrien. En indsats, der allerede i 2009 blev belønnet med 'den lille Cavlingpris', Kristian Dahls Mindelegat til yngre journalister.

Men Legarth er også en journalist, der insisterer på at forstå motiver og sammenhænge. I samfundet og i det enkelte menneske. Og han er indbegrebet af journalistisk ordentlighed og integritet i en medieverden, hvor det er vigtigere end nogensinde. Derfor formår han at få unik adgang og trænge dybere ind.

I 2010 skrev han serien 'Dagbog fra den lukkede' fra Psykiatrisk Center Københavns afdeling 52 ved Bispebjerg Hospital, hvor læseren blandt andet bliver vidne til, hvordan en ung kvinde bæltefikseres med tvang af otte ansatte.

Og i 2014 fulgte han op med serien 'De utilregnelige' fra Psykiatrisk Center Glostrups retspsykiatriske afsnit 80, hvor han skildrer psykisk syge forbrydere, der er dømt til behandling, fordi de var utilregnelige i gerningsøjeblikket. En serie der blev nomineret til Cavlingprisen samme år.

Der bliver bedrevet meget journalistik *om* psykisk syge, men sjældent *med*. Og slet ikke mens de er indlagt. Serierne giver stemme til mennesker, vi ellers ikke hører.

Konsekvenserne af sådanne fortællinger er ikke umiddelbart synlige. Men de er vidnesbyrd, der flytter forståelsen for en ekstremt sårbar gruppe borgere med et kompliceret behandlingsbehov.

Det fokus er afgørende, for psykiatrien i Danmark har været nødlidende i årevis og har et stort økonomisk efterslæb sammenlignet med somatiske sygdomme. Antallet af borgere med behov for psykiatrisk behandling – både børn, unge og voksne – er steget drastisk indenfor det seneste årti. Og personalet, som møder psykisk syge til hverdag, oplever, at det er blevet sværere at tilbyde en fagligt forsvarlig behandling.

Flere patienter bliver udsat for tvang, mange bliver genindlagt kort efter udskrivning, og en række drabssager på bosteder inden for de senere år har afspejlet en ringe sikkerhed. Blot for at nævne et udpluk af problemstillinger, der jævnligt kommer på dagsordenen.

Nu har den nuværende regering så bebudet en 10-års plan for genopretning af psykiatrien. Den bør læse de tre reportageserier. For deres indhold er uafviseligt. Og uafrysteligt.

Vi siger ofte i skåltaler, at velfærdssamfundet skal måles på, hvordan det behandler sine svageste borgere. Blandt de allermest udsatte er indlagte på lukkede psykiatriske afdelinger. Ingen dansk journalist har som Anders Legarth Schmidt åbnet de låste døre og givet offentligheden indblik i den verden.

Derfor fortjener Anders Legarth Schmidt Cavlingprisen 2020.

Med venlig hilsen

Tanja Parker Astrup

Forbrugerredaktør

Medielogin:

Brugernavn: cavlingjuryadgang@gmail.com

Kode: cavling1234

Overblik:

https://politiken.dk/tag/main/Forbandet_Ungdom

Indhold:

Dagbog fra den lukkede 2010

Forsidehenvisning (23. maj 2010, print)

PS forside: Dagbog fra den lukkede (23. maj 2010, print)

Dagbog fra den lukkede del 1: Dagbog... (23. maj 2010, print)

Forsidehenvisning (25. maj 2010, print)

Dagbog fra den lukkede del 2: Når... (25. maj 2010, print)

Dagbog fra den lukkede del 3: Superliga bag låste døre (26. maj 2010, print)

Dagbog fra den lukkede del 4: Ventetiden er patienternes fjende (27. maj 2010, print)

Forsidehenvisning (28. maj 2010, print)

Dagbog fra den lukkede del 5: Michael fulgte drømmen om en folkefest (28. maj 2010, print)

Dagbog fra den lukkede del 6: Overlægen åbnede døren til den lukkede (29. maj 2010, print)

De Utilregnelige 2014

Forsidehenvisning (16. marts 2014, print)

PS Forside: Kapitel 1: Tikkende bomber (16. marts 2014, print)

Kapitel 1: Tikkende bomber (16. marts 2014, print)

Forsidehenvisning (17. marts 2014, print)

Kapitel 2: Trolden (17. marts 2014, print)

Kapitel 3: Bag lukkede døre (18 marts 2014, print)

Kapitel 4: Tæsk (19. marts 2014, print)

Kapitel 5: Tror du på engle? (20. marts 2014, print)

Kapitel 6: Ond cirkel (21. marts 2014, print)

Kapitel 7: Den dobbelte mand (22. marts 2014, print)

Spøgelser (epilog) (23. marts 2014, print)

Forbundet Ungdom 2020

Forsidehenvisning (21. juni 2020, print)

PS Forside: Fortællinger fra en lukket verden (21. juni 2020, print)

Kapitel 1: Den ny pige på psyk kalder personalet ”fucking røvhuller” og slukker rutineret smøgen på sin håndryg (21. juni 2020, print)

Kapitel 2: Stemmerne taler grimt om Tilde, men én bestemt sang giver hende håb (21. juni 2020, print)

Kapitel 3: Det kommer som et lyn fra en klar himmel, da angsten sender Sofies hjerte i galop (21. juni 2020, print)

Kapitel 4: En sætning på en lyserød seddel rammer paradokset ind (21. juni 2020, print)

Kapitel 5: Det var en mærkelig dag, da Frederik stod med blodig trøje, selvmordsforsøg og en dreng, der havde tabt i FIFA (21. juni 2020, print)

Kapitel 6: Selma rydder op i sine tanker, når hun tegner en rygende mand med døde ører og en såret kvinde, der prøver at være ond (21. juni 2020, print)

Kapitel 7: Emil stod oprejst 72 timer i træk, da han blev indlagt, men vil gerne lære at sidde ned (21. juni 2020, print)

Kapitel 8: Du kan ikke se, de er syge, men de kan være lige så invalide som en patient i respirator (21. juni 2020, print)

Podcast: Emil, Thilde og de andre unge på afsnit B204. 35:14

(26. juni 2020)

<https://politiken.dk/podcast/dulyttertilpolitiken/art7839496/Emil-Tilde-og-de-andre-unge-p%C3%A5-afsnit-B-204>